

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg og Europaudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 16. november 2018

Orientering om ophævelse af de danske regler om cadmium i EF-mærket fosfatholdig handelsgødning

De igangværende forhandlinger i EU om en ny gødningsforordning omfatter blandt andet harmoniserede grænseværdier for cadmium i EU-mærkede gødningsprodukter. Den nye gødningsforordning skal afløse den gældende gødningsforordning fra 2003¹, der harmoniserer sammensætningen af EF-mærkede gødningsprodukter, men ikke fastsætter grænseværdier for cadmium.

I forbindelse med forhandlingerne har Miljø- og Fødevareministeriet vurderet lovligheden af den eksisterende danske bekendtgørelse nr. 223 af 5. april 1989 om indhold af cadmium i fosforholdig gødning. Bekendtgørelsen regulerer salg og fastsætter grænseværdier for cadmium i fosfatholdig handelsgødning, dvs. både EF-mærket og ikke EF-mærket handelsgødning.

Resultatet af Miljø- og Fødevareministeriets vurdering er, at bekendtgørelsen ikke er lovlig i forhold til EF-mærket gødning. Derfor er det nødvendigt at ændre bekendtgørelsen, så den ikke længere omfatter EF-mærket fosfatholdig handelsgødning. Justitsministeriet er enig i denne vurdering.

Bekendtgørelsen blev i 1989 notificeret efter daværende regler under informationsproceduredirektivet, hvilket dog ikke ændrer på lovligheden i forhold til den EF-mærkede fosfatholdig handelsgødning.

Markedsføring af gødning blev i 1975 reguleret af Rådsdirektivet om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om gødning², idet der blev fastsat en række krav, som gødning skal opfylde for at kunne markedsføres med betegnelsen "EF-gødning". Direktivet harmoniserede kun regler for EF-gødning. I 2003 blev direktivet erstattet af den i dag gældende gødningsforordning fra 2003. Den danske bekendtgørelses regulering af EF-mærket fosfatholdig handelsgødning har derfor været ulovlig siden udstedelsen i 1989.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2003/2003 af 13. oktober 2003 om gødninger.

² Rådets direktiv 76/116/EØF af 18. december 1975 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om gødning.

Perspektiver af den danske bekendtgørelses ophævelse.

Når bekendtgørelsen ændres, vil det kun være ikke EF-mærket fosfatholdig handelsgødning, som kan reguleres via den danske bekendtgørelse. Derfor er ministeriet ved at undersøge, om der andre muligheder for regulering. Hvilke muligheder, der kan vise sig relevante, afhænger af resultatet af de i gangværende EU-forhandlinger, og det kan derfor ikke belyses nærmere, før forhandlingerne er afsluttet.

Denne nye situation betyder, at det er nødvendigt at opdatere beskrivelsen af forslaget om den nye gødningsforordning i forhold til den danske grænseværdi, så dette er faktisk korrekt. Der oversendes efterfølgende orienterende notat til Folketinget, som korrigerer samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 1. december 2016. Dette forhold har ikke haft betydning for varetagelsen af de danske interesser i sagen.

Ministeriet kan i øvrigt oplyse, at tilførslen af cadmium til landbrugsjorden er faldet markant siden bekendtgørelsens vedtagelse i 1989 og frem mod år 2000 og er nu på under halvdelen af niveauet i 1989 og ca. 6 gange lavere end i slutningen af 1970'erne. Denne positive udvikling skyldes dels et fald i gødningens cadmiumindhold, dels et reduceret handelsgødningsforbrug og endelig et fald i det atmosfæriske bidrag, som skyldes den samlede indsats mod cadmium i Danmark og vores nabolande, fx ved bedre røggasrensning, indsamling af batterier og ophør af anvendelsen af cadmium som stabilisator i plast. Samlet set er tilførslen af cadmium i landbrugsjorden nu væsentligt mindre end tidligere, og gødningens betydning for den samlede tilførsel er desuden faldet til omkring en fjerdedel af den samlede tilførsel. Selv hvis der sker en mindre stigning i handelsgødningens indhold af cadmium, vil det ikke ændre på det samlede billede af, at tilførslen af cadmium til landbrugsjorden er faldet markant siden firserne og halvfemserne.

Brancheforeningen for danske korn- og foderstofforhandlere, DAKOFO, har tilkendegivet, at foreningen arbejder på at tilstræbe et beskyttelsesniveau for cadmium, der svarer til den hidtidige danske bekendtgørelse nr.223 af 5. april 1989.

Til slut vil jeg understrege, at det er vigtigt fortsat at have fokus på cadmium i gødning. Det var derfor, at jeg i september kontaktede en række europæiske ministerkollegaer og centrale EU-parlamentarikere med opfordring til at arbejde for en løsning på spørgsmålet vedr. cadmium i forbindelse med forhandlingerne om gødningsforordningen.

Med venlig hilsen

Jakob Ellemann-Jensen